

TÜRKİYE MÜHENDİSLİK HABERLERİ

YIL : 6

CİLT : 6

SAYI : 63

Müessisi : Orhan YAVUZ
Sahibi : İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI
Adına : Suat BALLAR
Sorumlu Müdürü : Tarık HALULU
Yayın Komitesi Başkanı : Hüsameddin GÜZ
Yayın Komitesi Azası : Halim AĞAOĞLU
Yayın Komitesi Azası : Dumrul APAK
Genel Yayın Müdürü : Tarık HALULU
Müşavir : Suat BALLAR
Müşavir : Orhan YAVUZ
İlan ve Abone İşleri : Adnan ÇAVLI

★

İdare Merkezi :

Atatürk Bulvarı No: 86/10 Yenışehir — Ankara

Tel : 121369

★

Dizildiği ve Basıldığı Yer :

Yeni Matbaa — Ankara. Tel: 115023

★

Abone Tarifesi :

Fiyatı: 2,50 lira, Yıllığı: 30,- lira olup, dış memleketler için 5,- ve 60,- liradır. Yıllık abone tutarına özel sayı bedelleri de dahildir.

Türkiye Mühendislik Haberleri Mecmuası, İnşaat Mühendisleri Odası âzalarına bedelsiz gönderilir.

★

Telif Hakları Tarifesi :

Mecmuanın beher standart sayfası, telif yazılar için 30,- lira; tercüme yazılar için 20,- lira; orijinal şekil ve resimler için 30,- liradır. Orijinal karikatürlere 50,- liraya kadar telif hakkı ödenir.

★

Gönderilen yazı ve resimler basılsın basılmasın iade olunmaz ★ Yayın Komitesi gönderilen yazılar üzerinde lüzumlu tashihiatı yapmağa salâhiyetlidir. ★ Basılan tercüme yazılardan dolayı her türlü mesuliyet mütercimine aittir. ★ Neşredilen yazılardaki fikir ve teknik kanaatler mücilliflerine ait olup İnşaat Mühendisleri Odası'nı ve mecmuayı ilzam etmez. ★ Mecmuadaki yazılar kaynak gösterilmek şartıyla başka bir mevkutede neşredilebilir.

SAYIN MESLEKTAŞ;

MEMLEKET kalkınmasında inşaatın rolü hakkında bugüne kadar gerek dergimizde gerekse diğer gazetelerde ve dergilerde pek çok yazı yayınlanmıştır. Bütün bu yazılardan çıkarılan genel fikir şudur: «İnşaat durmamalıdır. Zira inşaat endüstrisi büyük bir vatandaş kütflesini içine almaktadır. Batı devletleri zaman zaman karşılaştıkları işsizlik problemini inşaat sahasına yatırım yapmakla gidermektedirler. İnşaat durmamalıdır»

Biz bu yazımızda inşaatın niçin durmaması lâzım geldiğini bir başka yönden ifadeye çalışacağız.

Hükümetimiz meselâ 100 milyon liralık bir inşaat yatırımı yapmakdan vazgeçtiği takdirde bütçede yapılan tasarruf 100 milyon lira mıdır? Tabii hayırl. Bu yatırımın bir kısmı türlü şekilde tekrar devlete dönecektir. Bu miktarı takribi olarak şöyle hesaplayabiliriz: 100 milyon liralık inşaat yatırımının % 20 si müteahhidin net kârıdır diyelim. Bunun en az % 30'u gelir vergisi olarak devlete ödenecektir. Bu 6 milyon eder. 100 milyonluk yatırımın takriben % 30'u işçiliktir. Hükümet çalışan işçiden vergi alır. Ortalama vergi % 20 dir dersek bu da 6 milyondur. Eder 12 milyon. 100 milyon liralık yatırımın geri kalan % 55'i inşaat makine ve malzemesidir. Demir, çimento, kereste gibi ana malzemeler ise bir inşaatla ortalama % 20'yi bulur. Bunlar ise büyük bir ekseriyetle devlet sektöründen temin edilmektedirler. Demir-çelik veya Çimento Fabrikaları senelik masrafları hemen hemen sabit olan işletmelerdir ve istihşallerini arttırdıkları nispette bütçeye gelir sağlarlar. O halde yine takribi bir hesaplama inşaat malzemesi bedelinin % 50'sinin devlet bütçesine döneceğini kabul edebiliriz ki bu da 10 milyon liradır. Eder 22 milyon. Hususî sektörden temin edilen âlet, makine ve malzeme dolayısıyla piyasada husulâ gelen alım-satım-dan alınacak gelir vergisini de 3 milyon lira olarak tahmin ederek türlü şekillerde bütçeye tekrar girecek paraları tutarı 25 milyonu bulmaktadır. Yani yatırımın % 25'i şu halde yapılan tasarruf 100 milyon lira değil asgarî bir hesaplama 75 milyon liradır. Bu hesaba bir de yapılacak yatırımdan, tabii müspet, ehil kimselere danışılarak, ve en fazla randıman verecek işlere yapılacak yatırımdan, devlet bütçesine girecek gelir de dahil edilirse yapılan iş tasarruf olmaktan büsbütün çıkar.

Eski iktidardan kalma kötü yatırım misallerinin ve bunların umumî efkardaki tesirlerinin yeni hükümetimizde bazı çekingenlikler husule getirmiş olmasını gayet tabii karşılıyoruz. Ancak batı medeniyeti seviyesine yetişebilmek için memleketimizde yapılması şart olan yatırımların vüsatı ve yakın bir gelecekte ortaya çıkması muhtemel olan işsizlik problemi karşısında Hükümetimizin bütün imkânlarını kullanarak inşaatı durdurmaya çalışacağına inanıyoruz.

Saygılarımızla

T.M.H.